

Komputerowy skład w L^AT_EX

dr hab. Bożena Woźna-Szcześniak, prof. UJD

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

b.wozna@ujd.edu.pl

Laboratorium 5

- 1 Zmiana symbolu wypunktowania lub numeracji listy
- 2 Zestaw klas `mwcls`
- 3 Kształt akapitu

Pakiet `enumitem`

```
\documentclass{article}
\usepackage{enumitem}
\begin{document}
  \begin{itemize}[label=\textasteriskcentered]
    \item Lorem ipsum,
    \item dolor sit amet.
  \end{itemize}
  \begin{enumerate}[label={(\alph*)}]
    \item Lorem ipsum,
    \item dolor sit amet.
  \end{enumerate}
\end{document}
```

Pakiet `enumitem`

- 1 Parametr `label` definiuje oznaczenia kolejnych punktów listy;
- 2 polecenie `\textasteriskcentered` wypisuje gwiazdkę w połowie wysokości małej litery.
- 3 Dobrym zwyczajem jest umieszczanie wartości parametru `label` w nawiasach klamrowych.

* Lorem ipsum,

* dolor sit amet.

(a) Lorem ipsum,

(b) dolor sit amet.

Style numeracji w pakiecie `enumitem`

Polecenie	Opis	Przykład
<code>\arabic*</code>	liczby arabskie	1, 2, 3
<code>\alph*</code>	małe litery alfabetu łacińskiego	a, b, c
<code>\Alph*</code>	duże litery alfabetu łacińskiego	A, B, C
<code>\roman*</code>	małe liczby rzymskie	i, ii, iii
<code>\Roman*</code>	duże liczby rzymskie	I, II, III

Pakiet `enumitem` - Zmiana symbolu wypunktowania wybranych elementów listy

```
...  
\usepackage{enumitem}  
...  
\begin{itemize}  
\item Lorem ipsum,  
\item[\textasteriskcentered] dolor sit amet,  
\item consectetur adipiscing elit.  
\end{itemize}  
\begin{enumerate}  
\item Lorem ipsum,  
\item[\textasteriskcentered] dolor sit amet,  
\item consectetur adipiscing elit.  
\end{enumerate}
```

Pakiet `enumitem` - Zmiana symbolu wypunktowania wybranych elementów listy

- Lorem ipsum,
 - * dolor sit amet,
 - consectetur adipiscing elit.
1. Lorem ipsum,
 - * dolor sit amet,
 2. consectetur adipiscing elit.

Zmiana symbolu wypunktowania wszystkich list nienumerowanych

```
\usepackage{enumitem}

\setitemize[1]{label=\textasteriskcentered}
\setitemize[2]{label={--}}

\begin{itemize}
\item Lorem ipsum,
\item dolor sit amet:
\begin{itemize}
\item consectetur adipiscing elit,
\item ut purus elit, vestibulum ut.
\end{itemize}
\end{itemize}
```

Zmiana symbolu wypunktowania wszystkich list nienumerowanych

- * Lorem ipsum,
- * dolor sit amet:
 - consectetur adipiscing elit,
 - ut purus elit, vestibulum ut.

Zmiana sposobu numeracji wszystkich list numerowanych

```
\usepackage{enumitem}

\setenumerate[1]{label={\Alph*.}}
\setenumerate[2]{label={(\roman*)}}
\begin{enumerate}
\item Lorem ipsum,
\item dolor sit amet:
\begin{enumerate}
\item consectetur adipiscing elit,
\item ut purus elit, vestibulum ut.
\end{enumerate}
\end{enumerate}
```

Zmiana sposobu numeracji wszystkich list numerowanych

A. Lorem ipsum,

B. dolor sit amet:

(i) consectetur adipiscing elit,

(ii) ut purus elit, vestibulum ut.

Długie wyliczenia

```
\documentclass{mwart}  
\usepackage{enumitem}  
  
\begin{document}  
\begin{enumerate*}  
\item Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur  
adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut,  
placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur  
dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget,  
consectetur id, vulputate a, magna.  
\item Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque  
habitant morbi tristique senectus et netus et  
malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo.  
\end{enumerate*}  
\end{document}
```

Długie wyliczenia

1. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetur id, vulputate a, magna.

2. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo.

Zestaw klas `mwc1s`: I

- służy do składu tekstów w języku polskim.
- implementuje zasady składania tekstów w języku polskim zdefiniowane w normie: **BN-76/7440-02** oraz
- implementuje zasady formowania kolumn książek, broszur i czasopism zdefiniowane w normie: **BN-76/7440-03**

Dlaczego jest potrzebny ?

- wiele reguł obowiązujących w języku polskim różni się od analogonów w języku angielskim.
- przykłady:
 - **Rozmiar papieru.** W USA domyślnym formatem papieru jest *US Letter*. W Polsce stosujemy formaty metryczne, jak na przykład A4 czy B5.

Zestaw klas `mwc1s`: II

- **Numerowanie nagłówków.** W języku angielskim po numerze porządkowym występującym w tytule nie stawia się kropki – w języku polskim tak.
- **Wcięcie akapitowe.** W języku angielskim zwyczajowo pierwszy akapit tekstu nie jest wcięty. Polskie teksty do tego zwyczaju nie stosują się.
- **Składania tytułów.** Przykładowo, w nagłówku artykułu w języku angielskim nazwisko autora umieszcza się pod tytułem – w języku polskim nad.
- Zobacz pliki `test01.tex` oraz `test02.tex`.

Odpowiedniki standardowych klas do składu dokumentów w języku polskim.

Typ dokumentu	Klasa standardowa	Klasa z pakietu <code>mwcls</code>
artykuł	article	mwart
książka	book	mwbk
raport	report	mwrep

Usuwanie i wstawianie wcięcia akapitowego

- Polecenie `\noindent` powoduje usunięcie wcięcia.
- Polecenie `\indent` powoduje wstawienie wcięcia.
- Przetestuj poniższy kod.

```
\begin{document}
```

```
\indent
```

Ten akapit ma normalne wcięcie. Tzn., że jego pierwszy wiersz zaczyna się w pewnej odległości od lewego marginesu.

```
\noindent
```

Ten akapit nie ma wcięcia. Tzn., że jego pierwszy wiersz zaczyna się tuż przy lewym marginesie.

```
\end{document}
```

Dokumenty bez wcięć akapitowych

- Pakiet `parskip` pozwala złożyć dokument, w którym akapity będą rozdzielone odstępem, a wcięć akapitowe usunięte.
- Przetestuj poniższy kod.

```
\usepackage{parskip}
\begin{document}
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac.
\end{document}
```

Dodatkowy odstęp pionowy

- Polecenia `\smallskip`, `\medskip` i `\bigskip` wstawiają odpowiednio „mały”, „średni” i „duży” odstęp pionowy pomiędzy akapitami.
- Polecenie `\vspace{wartość liczbowa}` (np. `\vspace{1.5cm}`) wstawia dowolny odstęp pionowy wskazany w argumencie.
- Polecenie `\vspace*{wartość liczbowa}` (np. `\vspace*{1.5cm}`) wstawia dowolny odstęp pionowy wskazany w argumencie również na początku strony.
- Polecenie `\vfill` wstawia odstęp tak długi, jak tylko zmieści się na stronie.
- **Uwaga!** wszystkie instrukcje wstawiające odstępy pionowe najlepiej umieszczać na początku nowego akapitu.

Akapity węższe niż kolumna I

- Środowisko `minipage` pozwala umieścić w dokumencie akapit węższy niż szerokość kolumny tekstu.
- Przykład:

```
\begin{document}
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.

\begin{flushright}
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
```

Akapity węższe niż kolumna II

```

elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
\end{flushright}

\begin{minipage}{0.75\linewidth}
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
adipiscing elit. Ut purus elit,
vestibulum ut, placerat ac.
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
\end{minipage}

```

Akapity węższe niż kolumna III

```
\begin{flushleft}
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
\end{flushleft}
\end{document}
```

Skład dwukolumnowy

Przetestuj kod, zobacz, jak zmieniać liczę kolumn w dokumencie:

```
\documentclass[twocolumn]{mwart}
\usepackage{lipsum}
\begin{document}
\lipsum[1-8]
\onecolumn
\lipsum[1-5]
\twocolumn
\lipsum[4-5]
\end{document}
```

- Pakiet `lipsum` generuje różne teksty.
- **Uwaga!** Polecenia `\onecolumn` oraz `\twocolumn` automatycznie rozpoczynają nową stronę.
- Rozwiązaniem może być pakiet `multicol`.

Pakiet multicol

```
\documentclass{article}
\usepackage{multicol}
\begin{document}
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
\begin{multicols}{2}
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
\end{multicols}
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing
elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac,
adipiscing vitae, felis.
\end{document}
```

Otoczanie fragmentu tekstu ramką

- Aby umieścić pewien fragmentu (akapitu lub kilku) w ramce, należy zastosować pakiet `mdframed` oraz środowisko `mdframed` z tego pakietu.
- Przykład:

```
\usepackage{mdframed}
\begin{document}
  \begin{mdframed}
    Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero,
    nonummy eget, consectetur id.
  \end{mdframed}
\end{document}
```